

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA. „Kurjer Zagłębia” kosztuje rocznie marek 300, półrocznie mk. 150, kwartalnie mk. 75, miesięcznie mk. 25 — cztą mk. 75 — kwartalnie, mk. 25 miesięcznie.

OGŁOSZENIA. Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk. 10, w tekście Mk. 12,50 po tekście—reklamy Mk. 7,50. Nekrologi Mk. 5. Zwyczajne Mk. 5. Drobne 50 fenigów za wyraz, najmniej Mk. 3.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dęblńska Nr. 1.

Adres dla depesz: „**KURJER**” — **SOSNOWIEC**.

Administracja otwarta od 8 rano bez przerwy do 7 g. wiecz. W niedziele i święta od 9 do 11 rano.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 1—3 w poł. i od 6—7 w.

PRENUMERATĘ i OGŁOSZENIA przyjmuje Kancelaria własna oraz księgarnia w Zagłębiu. Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i w siedzibie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 1.50** (Na G. Śląsku **30 fen.**), **SOSNOWIEC**, sobota dnia 24 lipca 1920 roku Nr. 167. Rok XV

KINO

„ZACISZE”

Od 20 do 26 lipca 1920 r.

„Lilly Pussy”

Znakomita farsa w 6 częściach wytworni Teppi-Film w Rzymie z młodą i uroczą gwiazdą ekranu **Blanką Bellinoni (córka)** w roli tytułowej.

Dzisiaj i dni następne. Dla młodzieży wykluczone!
Sezonowa sensacja w 2 serjach

Lili Panna 1-sza Serja

Wielki dramat życiowy arystokratyczny w 5 wielkich aktach, według słynnego romansu Jolanty Mares.

Quous! Od 26 b. m. demonstrowana będzie II-ga serja p. t. **Lili mężatka.**

Kino Stinks

Od poniedziałku 19 do 25 lipca

Krwawa arena

Wielki dramat hiszpański w 6-u częściach, przedstawiający krwawe walki byków na arenie w Madrycie. Pochód torreadorów

Polska jako centrum.

(z) Polska ma do odegrania ważną rolę w Europie środkowo-wschodniej. Rolę tę dyktuje nam geografia polityczna, względ gospodarczy i konieczność militarna, wobec naszego wciśnięcia między zawsze wrogie Niemcy, Rosję, a z drugiej strony wobec sąsiedztwa z Rumunią i z Węgrami. Położenie tych ostatnich krajów sprawia, że sytuacja ich również wymaga oglądnięcia się za przyjaciółmi politycznymi, któreby zrównoważyły niekorzystne sąsiedztwa. Rumunia liczy się z bolszewizmem rosyjskim i z kwestją Besarabji aktualną i wówczas, gdy Rosja z dzisiejszego chaosu wejdzie w stan stały; poza tem ma na swej granicy Bułgarię i jej chwilowo tylko przytłumione zamiary ekspansji. Położenie Węgier jest znane. W tych warunkach oba te państwa naturalnym biegiem rzeczy powinny dojrzeć swój interes w tem, aby zbliżyć się ku Polsce, która swym położeniem geograficznym, swą siłą militarną i swoją energią mocarstwową, przedstawia punkt stały w tej kryształującej się dopiero części Europy.

Względy gospodarcze, jakie wskazują Polsce i Węgrom współdziałanie, są nazbyt jasne, aby je trzeba tłumaczyć. Dość wskazać na nasze bogactwa górnicze oraz na bogactwa rolnicze, Węgier, aby zrozumieć, że wymiana usług jest tutaj naoczną i dla obu stron korzystną. Co do politycznego współdziałania, to są ku niemu najgłębsze podstawy zarówno na Węgrzech które świeżo zwalczyły importowany do siebie bolszewizm, jak w Polsce, która do siebie importu tego nie dopuściła i jest strażnicą zachodu przed tym wrogiem. A co najważniejsze, niema między Polską a Węgrami interesów sprzecznych, niema zatargów granicznych, ani pretensji o sporne tereny, jest natomiast tradycja zażyłej przyjaźni, jest też pewne powinowactwo losów i dążeń państwowych.

To też uzyskanie wspólnej granicy między Polską a Węgrami jest nakazem, do którego spełnienia trzeba dążyć, póki cel nie będzie osiągnięty. Z wielu konieczności, które do tego zmuszają, wymienić wystarczy chociażby potrzebę uzy-

skania przez nas drogi do Adriatyku, od której obecnie jesteśmy odcięci korytarzem czesko-słowackim. Z wielu niejasności traktatu wersalskiego ta jest jedną z najbardziej niezrozumiałych, i zmodyfikowanie jej ukazuje się jako konieczność każdemu bezstronnemu widzowi. Traktat będzie utrzymany chociażby dla tego, że „rewidowanie” go byłoby pretekstem do zbyt wielu uroszczeń Niemniej t.zw. „Mantelnote” wręczona Węgrom przez państwa ententy, wskazuje na mocność rektyfikowania granic w pewnych rozmiarach, wskazanych stosunkami narodowościowymi na linii granicznej. Dążeniem zarówno Polski, jak Węgier musi być, aby przy tych mających nastąpić poprawkach, państwa nasze otrzymały wspólną granicę, która jest dla nich koniecznością życiową i której pozbawienie równałoby się niesprawiedliwość.

Współdziałanie Polski z Rumunią i Węgrami będzie tem wydatniejsze, im korzystniej ułożą się stosunki między Bukareszttem a Budapeszttem. W kołach wtajemniczonych wiadomo, że w tym kierunku dąży już myśl pośrednicząca naszej dyplomacji. Idzie oto, aby rzecz przyspieszyć. Zadanie należy do trudnych, skoro rezultat wojny musiał wytworzyć rozdrażnienie zrozumiałe i nie przedstawiające żadnych trudności co do analizy. Nastroj szerokiego mas narodu węgierskiego nie może być innym, jak jest. Musi w nim się przejawiać ból i gniew. Odruchy te wszakże nie mogą być nigdy podstawą polityki, bo w tej twardej grze interesów tylko myślenie realne i oczyszczone z namiętności może prowadzić do rezultatów. Tysiącletnia przeszłość polityczna narodu węgierskiego daje gwarancję, że jego mężowie stanu i w dzisiejszej trudnej dobie zachowają zimną krew i wzniosą się na taki poziom rozumowania, jakiego wymaga ciężkie położenie

państwa. Już dzisiaj działania polityków kierujących w Budapeszcie świadczą o liczeniu się z faktami i o wyznaczeniu namiętnościom ogółu takiego tylko miejsca, jakie im się należy. Dyplomacja nasza bierze to niezawodnie w baczność rachubę i wyciągnie stąd odpowiednie konsekwencje w swem działaniu.

Nasze postępowanie w Peszcie i w Rumunji, obsadzone trafnie i działające pomyślnie, rozumieją z pewnością jak ważnym jest dla nas zbliżenie polsko-rumuńsko-węgierskie i wiedzą jak trzeba postępować, aby łagodzić istniejące przeciwieństwa, a umacniać istniejące wspólności interesów. Pośrednicząca rola Polski jest w tym wypadku również wdzięczną, jak ważną dla wszystkich trzech mocarstw. Budząc tą wiadomość zarówno w Rumunji, jak na Węgrzech i zyskując ufność dla swego działania, przygotowujemy w Europie środkowo-wschodniej blok polityczno-ekonomiczny, który może silnie zaważyć na układzie stosunków i zapewnić pokojowy rozwój wszystkich trzech państw uczestniczących. Powinien to zrozumieć i łaciński zachód, którego interesy również przemawiają za porozumieniem, o którym mowa, gdyż odwetowe zachcianki Niemiec muszą mieć silny hamulec na tyłach Rzeszy. Oczekujemy po naszej dyplomacji działań spieszących i celowych, które zbliżą do siebie Węgry i Rumunię, celem zgodnego współdziałania z Polską.

Liga antybolszewicka na prowincji.

Ostatnio powstał szereg nowych kół Ligi antybolszewickiej na prowincji. Prowincja niejednokrotnie reaguje na apel do organizowania się w celach samoobrony przed groźącym nam niebezpieczeństwem. Niektóre miasta i gminy organizują się samorzutnie i zwracają się do zarządu w Warszawie przyłączenie w charakterze kół. Gdzieś indziej konieczną jest interwencja specjalnego delegata. Związczą dążyć się do odezwę w większych centrach, gdzie życie uległo większemu zróżnicowaniu i rozbił partyjnemu. Niezmiernie ciekawe spostrzeżenia poczynił delegat Ligi w Krakowie. Zebranie organizacyjne odbyło się w sali Rady powiatowej przy udziale zgórą 100 o-

sób. Zjawili się elita towarzysza krakowskiego z prezesem Akademii umiejętności p. Morawskim dyrektorem uniwersytetu p. Estreicherem i inni wybitnymi osobistościami. Przyjeżdż delegata Ligi obudził jednako ciekawość tygielów rewolucyjnych z pod czerwonego sztandaru, uważając Kraków za swoją cytatę. To też „Mafia” wydelegowała silną grupę patentowanych agitatorów z dr. Wodeckim na czele, celem rozbitcia wiscu. Udało im się to tylko w części. Prawda, że znaczna część inteligencji, lekając się skandalu ouciściła zebranie; delegat p. Mutermilch z grubką śmieleszyc osób wytrwał jednak na stanowisku do końca i odpowiednią argumentacją zdołał zachwycić zfanatyzowanych popowców w ich przekonaniach i wykarzać im, że są narzędziem obcych interesów i pracują nad zgubą nietylko ojczyzny, lecz przede wszystkim samych siebie. Zawiazanie kola odłożone zostało do jednego z najbliższych dni w warunkach wykluczających wtargnięcie tygielów niepożądanych.

W Lublinie nader wybitnego poparcia doznał delegat Ligi z środowiska uniwersyteckiego i ze strony redakcji „Głosu Lubelskiego”. Z pewnych stron i w Lublinie jednak czynione były próby udaremnienia założenia oddziału i to ze strony najmniej spodziewanej. Między innymi zarzucano Lidze jej charakter antyżydowski, oraz zbyt wydatny udział w Lidze duchowieństwa, a także opieranie się na polskiej ideologii narodowej. Zarzuty te nie przeszkodziły jednak zawiązaniu Kola, do którego z punktu zapisało się kilkadziesiąt osób, obecnych na zebraniu. Do zarządu powołano osoby następujące: p. Sasorskiego red. Głosu Lubelskiego, Cholewę przedstawiciela robotniczo-chłopskich, p. Salskiego z N. P. Robotniczej, p. Turczynowiczową z Kat. Koła Polek. pp. Dymowski, Moskalski, ks. prof. Szymański i prof. Hilarowicz.

W Częstochowie i Włocławku, delegat trafił na grunt b. podany. Na zebraniu w Częstochowie, zwołanem do „Ogniska robotniczego”, zjawili się około 200 osób ze wszystkich sfer ludności, od inteligencji zawodowej do rzeszy robotniczej. Zebraniu przewodniczył p. Paciorkowski, ławnik magistratu, sekretarował p. Słazak z N.P.R. Przemówienie delegata i referat jego „O niebezpieczeństwie chwili obecnej i środkach zaradczych” przyjęte były z wielkim uznaniem. Na listę członków zapisała się większość zabranych. Do zarządu powołano: ks. posła Wróblewskiego, Dra Nowaka, mec. Gawrońskiego, rad. Paciorkowskiego i Wilkoszewskiego, sędziego Kozierowskiego. W Słazaka prezesa St. Rob. Chreśc. rob. Kłostowa, ks. prałata Ciesielskiego, rob. J. Słazaka, drow. Wasilewską, ks. A. Godziszewskiego, Auczakowskiego i innych.

W Włocławku zebraniu organizacyjnemu, odbytemu w Klubie Kujawskim, przewodni-

